

Araya Chiangkhong. (2561). *Effectiveness of the Development of Health Literacy through Controlled Transformative Learning due to Glycemic Control Behavior among Diabetic Patients*. Dissertation Ph.D. (Applied Behavioral Science Research).

Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee:

Assoc. Prof. Dr. Ungsinun Intarakamhang, Assist. Prof. Dr. Patcharee Duangchan.

This research used a mixed methods research: intervention design. The research aimed (1) to study experiences of diabetic patients and perspectives related to self-management; (2) to study conditions and perspectives related to health literacy; (3) to study the effectiveness of developing health literacy through controlled transformative learning to improve glycemic control behavior; and (4) to study the maintenance of health literacy and glycemic control behavior on changing of blood glucose levels among diabetic patients.

The qualitative study used thirteen type two diabetic patients as key informants, which were collected by in-depth interviews. The findings found that severe negative experiences caused by diabetes mellitus complications, the direct impact that led to changes in behavior; such as amputation and physical disabilities, as well as family trouble and unemployment. It was also revealed that the perspectives of patients on diabetes mellitus, which could be divided into three primary ideas, which were as follows: i) diabetes mellitus was not a serious disease; ii) diabetes mellitus made life difficult; and iii) diabetic patients who were able to control their blood sugar levels believed that the glycemic control relied on the sense of self-reliance of patients.

The quantitative study was used forty types two diabetic patients divided by random assignment with twenty each in the experimental and the control group. There were two questionnaires and HbA1c based on the responses of the participants and also indicated the positive effect of TL intervention, remarks during intervention sessions, and identified the impact from treatment, the experimental group had HbA1c. The ANCOVA, two-way ANOVA, and repeated measures were applied for data analysis. The results revealed that 1) the experimental group had more glycemic control behavior than the control group; and that the experimental group had less HbA1c than the control group; 2) no interaction effect between developing health literacy through controlled transformative learning and social support on glycemic control behavior; and 3) the experiment group had changing and maintaining in health literacy, glycemic control behavior and HbA1c. The implications of this study could be applied to develop health literacy leading to change and maintenance in terms of glycemic control behavior among type two diabetic patients.

อารยา เชียงของ. (2561). ผลการพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพด้วยการจัดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท: รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ดวงจันทร์.

ในการศึกษานี้ใช้รูปแบบการวิจัยผลานวิธียุทธวิธีด้วยรูปแบบขั้นสูง: การวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาประสบการณ์และมุมมองที่เกี่ยวข้องกับการจัดการตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน 2) เพื่อศึกษาเงื่อนไขและมุมมองที่เกี่ยวข้องกับความรอบรู้ด้านสุขภาพในผู้ป่วยโรคเบาหวาน 3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพด้วยการจัดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน 4) เพื่อศึกษาความคงทนของความรอบรู้ด้านสุขภาพ พฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด และการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำตาลสะสมในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

การวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้ป่วยโรคเบาหวานประเภทที่ 2 จำนวน 13 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า 1) ประสบการณ์รุนแรงทางลบที่รุนแรงที่เกิดจากภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน และเป็นประสบการณ์ตรงที่มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ได้แก่ การสูญเสียอวัยวะ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเอง ครอบครัวเดือดร้อน และต้องสูญเสียชีวิตที่กำลังรุ่งเรืองของตนเอง ส่วนมุมมองของการเป็นผู้ป่วยโรคเบาหวานพบว่าผู้ป่วยมีมุมมอง 3 ประเด็นคือ ประเด็นที่ 1 โรคเบาหวานเป็นโรคที่ไม่รุนแรง ประเด็นที่ 2 โรคเบาหวานทำให้ชีวิตยุ่งยาก และประเด็นที่ 3 กลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานที่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ได้จะมีมุมมองว่าการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ต้องเกิดจากการพึ่งพาตนเอง

การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยโรคเบาหวานประเภทที่ 2 จำนวน 40 คน สุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน โดยใช้แบบวัดจำนวน 2 ฉบับ และผลระดับน้ำตาลสะสมในเลือด วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม การวิเคราะห์แปรปรวนแบบสองทาง และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างโปรแกรมพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพและการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด เมื่อพิจารณาความแปรปรวนทางเดียวพบว่ากลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการควบคุมน้ำตาลในเลือดสูงกว่ากลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองมีระดับน้ำตาลสะสมในเลือดต่ำกว่ากลุ่มควบคุม ผลที่ได้จากการศึกษานี้ สามารถนำไปใช้พัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพเพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและความคงทนของพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2